

S. Beglerović

Godišnjica smrti hafiz Mahmuda efendije Traljića (28. 04. 1918.-28. 12. 2011.)

U srijedu 28. decembra 2011. godine navršilo se devet godina od preseljenja na vječni život ahiret hafiza Mahmuda Traljića, jednoga od profesora Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu.

Kroz dva intervjua i jednu reportažu o njegovom životu, ipak, usudili bismo se reći, nismo saznali previše biografskih detalja. Uslijed stvarno rijetko viđene skromnosti, hafiz Traljić je kroz govor o sebi uvijek govorio o drugima pa je „čitanje“ i razumijevanje života njegovih bližnjih: porodice, učitelja i prijatelja, te učitavanje u kontekst vremena u kojima je Hafiz živio, najbolji način da se hafiz Traljić valjano predstavi.

Pozivajući se na rahmetli reisul ulemu Čauševića, slijedeći rad i učeći od hadži Mehmeda-efendije Handžića, družeći se sa rahmetli: Kasimom-efendijom Dobračom, hafizom Kamilom-efendijom Silajdžićem, hafizom Smailom-efendijom Fazlićem, Fejzulahom-efendijom Hadžibajrićem i mnogim drugim, hafiz Mahmud je kroz mnoge radove koje je objavio svjedočio prije svega o sebi, i to je činjenica koju ne treba gubiti iz vida.

Rahmetli profesor hafiz Mahmud Traljić rođen je 28. aprila 1918. godine u Sarajevu. Završio je Gazi Husrev-begovu medresu i Višu islamsku šerijatsko-teološku školu. Radio je kao bibliotekar u Gazi Husrev-begovoj biblioteci (od 1944. do 1947. godine). U junu mjesecu 1947. godine hafiz Traljić biva zatvoren. U zatvoru ostaje sve do kraja mjeseca januara 1957. godine. (v. *Ko je ko u Bošnjaka*, Sarajevo, Vijeće Kongresa bošnjačkih intelektualaca, 2000., str. 402.)

Hafiz je jedan od muslimana koji su najduže ostali u zatvoru. Nije htjeo podnijeti molbu za pomilovanje jer je tvrdio da je nevino osuđen te da, uslijed toga, ne bi bilo logično tražiti pomilovanje budući da bi, u suprotnome, morao potpisati da se kaje za to što je uradio.

Nakon izlaska iz zatvora zatražio je službu u Islamskoj zajednici, a tri mjeseca nakon što nije naišao na razumijevanje reisul-uleme i predsjednika Vakufsko-mearifskog sabora, na molbu rahmetli akademika Hamdije Kreševljakovića koju je ovaj uputio direktoru Narodne i Univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine Branku Čuviću, hafiz Traljić se zapošljava kao bibliotekar te na tom mjestu ostaje sve do 1984. godine (v. Sead Halilagić, *Merhum hafiz Mahmud efendija Traljić (28.04.1918.-28.12.2002.)*, *Šebi Arus*, Sarajevo, 2002., str. 3.).

Pored toga, hafiz Traljić počinje obavljati dužnost imama u džamiji Čokadži hadži Sulejman (Jedileri).

Od 1985. godine učestvuje u svakodnevnom učenju cijeloga Kur'ana (*hatma*) Gazi Husrev-begu, u sarajevskoj Begovoj džamiji, nakon podne-nemaza. (v. Zehra Alispahić, „Sarajevo je čuvala Božija riječ, hrabrost gazija i krv šehida“, *Ljiljan*, Sarajevo, 1996., god. V, br. 161., str. 20.)

Pripadao je „krugu Sedmerice“, redovnim privatnim sastajanjima koja su se održavala sedmično ili svakih petnaest dana, svaki put kod drugoga „člana kruga“. Tu sedmorku su činili: hafiz Omer Mašić, Kasim-efendija Dobrača, Muhamed-efendija Fočak, hafiz Ibrahim Trebinjac, Mehmed-efendija Mujezinović, Fejzulah-efendija Hadžibajrić, i hafiz Mahmud Traljić.

Na sastajanjima je analizirana aktuelna situacija te se angažirano razmišljalo o mogućim poboljšanjima vjerskoga života. Raspravljalo se o islamu i stanju među muslimanima Jugoslavije i svijeta.

Uz druženje s rahmetli hadži Fejzulahom-efendijom Hadžibajrićem, hafiz Mahmud pokreće, nakon smrti Mustafe-efendije Mehića, kurs Kur'ana i proširene vjerske obuke za odrasle u Hadži Sinanovoj tekiji. Kurs i obuku održavao je šest godina.

Premda nije vršio funkciju duhovnog učitelja (*muršid*), čak nije bio, barem formalno, pripadnik nekog derviškog reda, bio je jedna od ključnih osoba za ponovno legaliziranje rada derviških redova, i to kao stalni šerijatski savjetnik Tarikatskog centra Udruženja derviških redova u Bosni Hercegovini, od njegovoga osnutka 30. 05. 1977. godine.

Pored brojnih radova uglavnom iz oblasti povijesti islama u Bosni, kulture i civilizacije, pisao je i o tarikatu, tesavvufu te bosanskim mutesavvifima.

Recenzirao je sve radove efendije Hadžibajrića, a svaki Hadžibajrićev duhovni učenik morao je prije pristupanja derviškom redu savladati određene „islamske discipline“, radi čega je Fejzulah-efendija nazvao hafiz Mahmuda Traljića „kapijom za ulazak u tarikat“. (v. Sead Halilagić, *Merhum hafiz Mahmud efendija Traljić (28.04.1918.-28.12.2002.)*, Šebi Arus, Sarajevo, str. 4.)

Tri godine nakon preseljenja prof. hafiza Mahmuda Traljića na ahiret, održan je kolokvij u njegovoj Jahja-pašinoj Čurčića džamiji. Tom prilikom je prisutnima prikazana reportaža o hafizu Traljiću, a potom je proučen i tevhid pred njegovu plemenitu i izrazito skromnu dušu (v. „U organizaciji Medžlisa IZ Sarajevo: Danas kolokvij o hafizu Mahmudu ef. Traljiću“, *Dnevni Avaz*, Sarajevo, 28. decembar/prosinac 2005., str. 8.).